

KOMENTĀRI UN VIEDOKĻI

Tiesa kļūst taisnāka

Aivars Ozoliņš, *Dienas* komentētājs

Mēģinot izsekot kurdū bēgļu ceļiem Latvijā un strīdoties par Uļmaņa laišanu vai ne-laišanu uz Maskavu, plašāki sa-biedrībai maz pamanīts garām pa-gājās kāds šķietami otršķirīgs no-tikums, kas, manuprāt, ir itin nozīm-īgs vai vismaz cerīgs liecinājums tiešu varas augšai izpratnei par preses un vārda brīvības kā demok-rātijas vitāli svarīga garanta nozīmi. Centra rajona tiesa 20. martā norai-dīja *Neatkarīgās Cīņas* žurnālista Dzintara Zaļūksņa prasību pret LNNK priekšsēdētāju Aristīdu Lambergu par goda un cieņas aiz-skaršanu. Lambergs radiointervijā bija nosaucis par «absurdū» un «idiotismu» Zaļūksņa apgalvojumu, ka *Lattelekom* maksājot viņam (Lambergam) Ls 11 000 mēnesi.

vai iztiesājamais teksts ir vērtējums, tādāt subjektīvas attieksmes izteikšana, vai arī tās ir ziņas — objektīva un pārbaudāma informācija.»

«Kā vienmēr šādās reīzēs» šai reizei ir pārk vispārīgs raksturojums. Jāpiekrit, ka, patiešām, līdz šim tiesas prāvās par goda un cie-

Zaļūksnis zaudēja tur, kur Godmanis savulaik vinnēja

ņas aizskaršanu atbildēja puse (parasti — preses izdevums vai citi masu informācijas līdzekļi) visai bieži balstīja aizstāvēšanos uz to, ka ir sniegusi viedokli, nevis ziņu. Taču šīs gadījums ir īpašs ne tikai tāpēc, ka pirmo reizi žurnālists vērsies ar prasību pret politiķi, nevis, kā parasti, otrādi, bet gan pirmām kārtām tāpēc, ka tiesa atzina prasību par nepamatotu, līdzko vienojās,

Daudz svarīgāki par lietas apstākļiem un pat par lēmumu pašu šoreiz ir motīvi, kas mūdienā tiesu pienemti tieši šādu lēmumu. Tiesa nosprieda, ka prasība pret Lambergu ir noraidāma tāpēc, ka viņš pautis savu viedokli.

Baiba Pētersone avīzes *Nacionālā Neatkarība* šā gada 12. numurā rakstā: «Tiesas sēdē, kā vienmēr šādās reīzēs, izvēršās diskusija par to,

ka atbildētājs ir pautis tikai savu viedokli.

Vislabāk šis it kā mazsvarīgās ni-anses nozīmi var novērtēt, atskato-ties uz trokšņaino Godmaņa tiesā-šanos ar *Dienas biznesu* 1993. gadā. Lai arī kā toreiz laikraksts ciktēs-jās ieskaitrot tiesnešiem, ka redak-cijas komentārā paustais apgalvo-jums, ka bijušais premjers darbo-ties vairāk *SWH* nekā Latvijas inte-rešēs, ir laikraksta viedoklis, uz ko demokrātiskā sabiedrībā ir tiesības katram, nevis ziņa, kam ikreiz jā-būt objektīvai, Kurzemes rajona tie-sa lēma par labu Godmanim. Pras-itāja advokātam ar dokumentu ma-sīvu citēšanu izdevās pārliecināt tie-su, ka laikrakstam ir nepareizs vie-doklis. «Ja fakti ir nepareizi, arī vē-rtējums ir nepareizs,» treknu un ab-surdu svītru lietai apakšā pavilka advokāts.

Tiesnešu tiesiskās apzīņas au-gusmi var raksturot pavīsam īsi. Pirms pusotra gada tiesa lēma, kā-dus viedokļus drikt, kādus ne-drikt paust. Tagad Centra rajona tiesa pat nesāka apšaubīt ikviena tiesības paust savu, no citiem atšķi-rīgu viedokli neatkarīgi no tā, vai viņš ir žurnālists, politiķis vai jeb-kurš Latvijas iedzīvotājs. ♦

Kanādas un Spānijas zivju karš vēl nav beidzies

Āris Jansons, *Dienas* komentētājs

Jau vairākas nedēļas ilgst Kanādas sa-runas ar Eiropas savienību, lai at-risnātu Otavas un Spānijas strīdu par zvejniecību Ņū-foundlendas piekrastē. Spānija pat piedraudēja saraut diplomātiskās at-tiecības ar Kanādu un kanādiem ieviest vīro ierobežojumus. ES dip-lomāti apsvēra citas sankcijas, bet pēc Londonas striktas iebildes no-tam atteicās, lai saglabātu vienotības seju. Arēji par divu valstu ķildu uz-verzamais konflikts ietekmē arī transatlantiskās politiskās attiecības.

Spāņu saldētājtraleri intensīvu zvejošanu izvērsis rajonos (*Aste* un *Deguns*) starp Kanādas teritoriālo ūdeņu un kontinentālā šelfa robež-sķirtnēm zivju migrācijas epicen-trā. Vairākos gadījumos tie lieto ne-legālas zvejas metodes, ignorē zi-vju krājumu saglabāšanai noteiktās kvotas un melo atskaītes par nozve-ju. Vieniubrīd spāņu zvejnieki atā-linājusies no izdevīgumam zvejas ra-jonu kvadrātiem, taču atgrīzesies, kad kuģu īpašnieki likuši nepemt vēra kanādiešu pretenzijas. Spān-ija jau pārsniegusi Ziemeļatlantijas zvejniecības organizācijas (ZAZO) āšu (*turbot*) kvotas šim gadam, bet turpina intensīvu zveju. 1994. gadā Briseles un Otavas pārstāvji vienojās, ka šogad drikt nozvejot 27 000 t āšu; no tām ES valstīm ZAZO atvēlēja 13%. Jau astoņdesmito gadu beigās ES izvirzīja iebildumus pret ZAZO dziļūdens zivju kvotām, noteica pa-ti savas — lielākas kvotas, sekmē-jot spāņu un portugāļu negausīgu zveju. Tātad krīze starp Kanādu un Spāniju (faktiski ar ES) nav jauna situācija, kas attīstjusies pēkšņi. Otava dialogā ar ES kopš 1986. ga-da ZAZO kvotas mēģinājusi sagla-bāt.

Kanādas piekrastē apdrau-dētā āte ir tuvos rados Baltijas jūrā sastopamajai akmeņplekstei

Zīmējums — D. Paramonovs, Gandrs

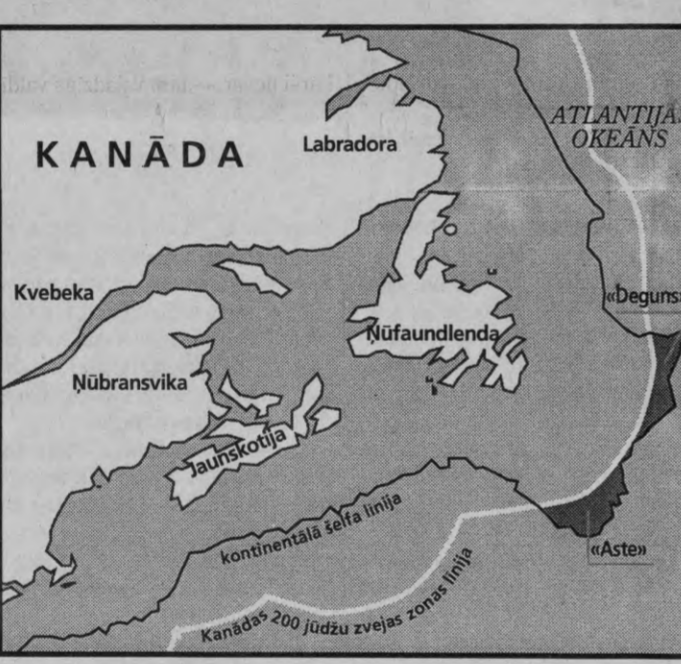
ministrs Brajans Tobins.

Kanādieši 9. martā aizturēja spē-ņu kuģi *Estai*, tam konfiscējot 130 t āšu, no tām 79% jaunu zivju, ko ar legāliem zvejas rīkiem nevar iegūt. Vai Otavai ir tiesības uz šādām glo-bālām policista funkcijām? Kanāda skaidro notikumu ar nepieciešamības doktrīnu: valsts būtiskas intereses apdraud nopietnas un neizbēgamas briesmas, un nav citu līdzekļu to no-vēršanai. Ar Atlantijas zvejniecības krīzes radītu 50 000 bezdarbnieku armiju komercāli dzīvību zveja ir vitāli svarīga Kanādai.

Incidents ilstrē nepieciešamību pēc skaidriem likumiem, lai rastu saistošus strīdu nokārtosanas mehānismus un formulētu nepie-ciesamības gadījumā pieļaujamo pie-kraistes valsts reakciju uz pārkāpu-miem. Tobins iestājas par okeānu flotēm izvīrzāmiem stingriem zivju saudzēšanas standartiem, bet uzstāj, ka Kanādai un citām piekrastes val-stīm jāļauj definēt savi standarti to teritoriālajos ūdeņos. Kanāda pēr-n pieņemāma likuma, kas ļauj tai aiz-turēt citu valstu zvejas kuģus arī ār-pus 200 jūdžu teritoriālo ūdeņu ro-bežas, ja rodas aizdomas par apdrau-dējumu zivju krājumiem.

Tāpat kā ES, Kanāda ir saistīta ar starptautisko tiesību normām, to skaitā 1982. gada ANO jūras tiesi-bu konvenciju (*UNCLOS*). Tiesi-bas uz zveju starptautiskajos ūdeņos nav absolūtas: *UNCLOS* uzliet pienākumu respektēt citu valstu tiesības un intereses zivju krājumu saglabāšanas nolūkā. Val-stīm, kas zvejo okeānos, ir jāsadar-bojas ar atbilstošu piekrastes valsti konkrētu zivju veidu regulētai zve-jai. Zīmīgi, ka konkrētas piekrastes valsts tiesības, pienākumi un inte-reses atbilstoši *UNCLOS* uzskatā-mas par prioritāram pār tiesībām zvejoēt starptautiskos ūdeņos.

Kanāda atzīst, ka sepiņdesmita-jos un astoņdesmitajos gados pār-sniegusi nozvejas kvotas, taču no

klīdām ir mācjusies. 200 jūdžu zo-nā noteikti stingri zivju kontroles pa-sākumi, tajā skaitā 14 daždādi morato-riji. Pērn jūnijā Kanāda vienpusēji saisināja savas kvotas un Kvebekas zvejniekiem liedza zvejot ātis.

Kanādas centieni zveju krājumu saudzēt 200 jūdžu joslā ir vēltīgi, ja kvotu pārsniegšana notiek tieši bla-ksī šai zonai. Dāņu *Politiken* rak-stā, ka zivju kari (Persijas līci, par krevetēm Omānas līci, Bosnijas un Adrijas baseinā) diemžēl ir vienīgie, kas zvejošanu ierobežo. Kamēr dip-lomāti apspriežas, 10 spāņu traleri braukā iekšā un ārā no strīdus zo-nas. ES lūgusi Otavu neveikt tālā-kas piespiedu akcijas, rādīt labu gribu. Taču ES atļāvusi šis zvejoša-nas turpināšanas sarunu laikā. Spā-nijas *Diario* 16 kritizē valsts militā-ro aprindu atkarību no Kanādas par spāņu jūras fregātu komponentu kontraktu. Spānijai ES un Kanādas sarunu iznākums ir akūti svarīgs, it sevišķi, ja ar ES partneru piekri-

šanu tās beigtos ar Madridei saīsto-vienošanos par kontroles pa-sākumu pastiprināšanu Ziemeļrie-tumu Atlantijā.

Sarunas Briselē fokusējas uz tā-diem jautājumiem kā šā gada 27 000 tonnu kvotas sadalījumu āšu zve-jai; monitoringa sistēmas izveidoša-na; ES iebildes pret Kanādas liku-mu zvejas kuģu pārbaudei starptau-tiskos ūdeņos. Problēmu risināt lī-dzētu arī piespiedu moratorijs uz vi-su āšu nozveju, kamēr to krājumi neatjaunojas. Viens no galvenajiem punktiem sarunās ir Otavas prasī-ba kanādiešu zvejas inspektoru klātbūnei uz katra ES kuģa, kamēr ES grib tikai savus inspektorus.

Spānija līdz šim noraidījusi ES un Kanādas priekšlikumus, jo tie liekot samazināt spāņu nozveju ap-strīdētajos ūdeņos. Kanādieši uz-skata, ka būtiskais nav tas, kurš konflikts būs uzvarētājs vai zaudē-tājs, bet zivju krājumu saprātīgas sa-glābšanas nepieciešamība. ♦

Izmisuma vilciens

Juris Kaža*

Bēgļu lieta ceļ neslavu Latvijai ārzemēs

Tumsa, neiedomājama smaka, raudošās sievie-tis un slimī bērni. Tāda ir aina, kas sagaida zvied-ru avīzes *Expressen* žurnālistus, kad tie pēc garām sarunām ar igniem un negribīgiem robežsargiem be-izdot tiek palaiesti uz bēdīgi slavenā bēgļu vilciena Kārsavā pie Kriev-ijas robežas. Vilciena vagonos sa-piešti 105 cilvēki, to vidū daudzas sievietes un bērni. Kā zināms, Lat-vijas oficiālais viedoklis, ko pautis iekšlietu ministrs Jānis Ādamsons, ir šos cilvēkus par katru cenu da-būt prom no Latvijas. Apstākļi, kā-dos bēgus tur, laikam saprotami kā viens no spaidu līdzekļiem.

Lasot zviedru un starptautisko presi un ziņu aģentūras, tomēr ro-das ļoti pārliecināts iespaids, ka avī-zes *Expressen* nokristītāis «izmisu-ma vilciens» ar katru dienu nes sla-vu Latvijai tēlam ārzemēs — jā, tam tēlam, par ko notērēti latu tūk-stoši un nodarbinātas gudru minist-ru galvas. Latvijas rīcība ir arī radī-jusi sašutumu Apvienoto Nāciju bēgļu komisariāta kantorijā Stokhol-mā. Ari daudzos Zviedrijas tauti-šos, kas pašī vai kuru vecāki šeit at-brauca laivās, bieži par samaksu, pat varētu teikt — pliki, nabagi, bez dokumentiem, arī šie bijušie bēgli un bēgļu bērni ar kaunu noskatās, ko televīzijā rāda no Kārsavas.

Iespējams, ka Ādamsonam no juridiskā viedokļa ir taisnība — šie bēgli iebrukusi Latvijā no Kriev-ijas, valsts, kas parakstījusi starptau-tiskās bēgļu konvencijas un kurai būtu jāņem atpakaļ bēgli, kas savu

pirmo patvērumu atraduši uz krievu zemes. Taču jājautā, kādā virzienā pašlaik tiek sīkstas pūles — vai lai piespiedu Krieviju respektēt starptautiskos līgumus, vai lai pa-saulē acu priekšā darītu visu, lai izrādītu cietirdrību pret šiem pāri par simt cilvēkiem, kuru vienīgais noziedzums ir meklēt patvērumu no apspiešanas un kara. Jāvaičā — ko pasulste redzēs un atcerēsies?

Vai nebūtu bijis prātīgāk jau pa-šā sākuma darīt visu, lai uzsvērtu, ka bēgļu nelaimes cēlonis ir Kriev-ijas atsacīšanās tos ielaist atpakaļ, pirmā patvēruma zemē. Vai nebū-tu bijis iespējams bēgļus pieticīgi, bet civilizēti izmitināt un pabarot, pieklājīgi paskaidrojot, ka Latvijai trūkst līdzekļu, bet ne cilvēcijas, lai šos cilvēkus uzņemtu un sargātu. Vai pašam pirmajam solim nevajā-dzēja būt visas iespējamās starptau-tiskās palīdzības meklēšanai, ārzemju vēstnieku sasaukšanai, pre-ses konferencē rīkošanai, meklējot humānu risinājumu nelaimē, kurā, formāli skatoties, lielu daļu šo cil-vēku iedzinītu Krievijā.

Tagad Ādamsons panācis vieno-šanos ar Zviedriju par palīdzību bēgļu pagaidu izmitināšanai. Labāk tas nekā nekā. Bet vai neatkarīgās Latvijas valsts vēsturē, kas drosmi-gi trīsdesmito gadu beigās sargāja Hitlera apdraudētos ebrejus, kad pat Zviedrijā «noraustījās», vajadzē-ja ierakstīt šo epizodu par «izmisu-ma vilcieni»?

*J. Kaža — Zviedrijas radio Lat-viešu redakcijas līdzstrādnieks

T R E Š D I E N Ā S

PAR 20% LĒTĀK

DARBA PIEDĀVĀJUMU SLUDINĀJUMI

Diena
 Reakcijas adrese: Pils ielā 12, Rīga,
 PDP, LV-1963. **Tālrunis 220019.**
 Iznāk kopš 1990. gada 23. novembra.
 Datorsalikums. Ofsetiespiedums 4 uzsk. iespiedokšos.
 Iespēsts a/s *Preses nams* tipogrāfijā Balasta dambī 3,
 Konta nr. 004467737 Latvijas Industriālā banka.
Izdevējs — a/s Diena.
 Reģistrācijas apliecības nr. 1046.
 Laikraksts iznāk katru dienu, izņemot svētdienas.
 The Newspaper of the Republic of Latvia *Diena* (The Day),
 12 Pils St., Rīga, PDP, LV-1963, Latvia.
 Metiens latviešu izdevumam 54 370, krievu — 14 510.
 © Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauc uz *Dienu* obligāta
 Studinjumam *Dienai* pieņem Pils ielā 12, tālr. 221133
Pasūtījuma indekss 68116.
 Manuskrēpti iesniedzami divos eksemplāros mašīnrakstā,
 nos nerezecēt un atpakaļ neizsneidz.

VAI JUMS VAJADZĪGI JAUNI DARBINIEKI?

ĪPAŠUMS

Savrupmājas liktenis ierēdņu rokās

Akvilīna Liepiņa

Pirms diviem gadiem Jūrmalas pilsētas valde atjaunoja Irinas Ostapenko īpašuma tiesības uz tēva māju Pēterā ielā 9a, taču vēl šobrīd šis nams ir pašvaldības īpašums.

Šķūnītis pret savrupmāju

Irinas Ostapenko ģimene cēlusies Baltijā, taču pirmsskara jaunsmās nokļuva Skandināvijā. Vispirms uz Zviedriju pārcēlās viņas vecāki, bet, karam sākoties, kopā ar vīru uz Somiju devās arī Irina. Tur dzīvoja viņas radī, arī vecmāmiņa bija somiete. Pēc kara ģimene pamazām atgriezās, tēvs un māte atbrauca pēdējie. Latvijā pateica: uz valsts dzīvokli neceriet, būvējiet māju paš!

1954.gadā Prohaninu ģimenei Jūrmalā piešķīra aptīves gabalu. Viņi gribēja uzcelt skaistu mūra māju ar mansardu, ar pamatīgām saimniecības ēkām un ar visām tolaik iespējamām ērtībām. Irinas tēvs ārsts Aleksejs Prohans, dzīvodams Zviedrijā, bija ticis pie turības. Būvē viņš lielā visu savu bagātību, un māja divu gadu laikā bija gatava.

Diemžēl ne projektējāji, ne arī A.Prohans nebija paredzējuši vienu sīkumu, proti, ka centrālpuķrei bez ogļiem iekuram vajadzēs arī malku. Prohans negribēja glabāt malku zem kļavas debess, — tas neatbilda viņa kārtības un saimnieciskuma izpratnei, tāpēc drīz vien uz cēla arī malkas šķūnītis. Šis mūsdienas skatījumā galīgais nīkls kļuva par visu Prohaninu dzimtas nelaimīgu sākumu. Jūrmalas pilsētas izpildkomiteja pieprasīja «nelikumīgo» būvi nojaukt. Prohans to nedarīja: viņš pasūtīja šķūnītņu projektu un mēģināja būvi legalizēt. Ar pilsētas arhitektiem projekts bija saņemts, arī ugunsdzēsējiem iebildumu nebija. Taču viņš nepaspēja noformēt dokumentus: 1961.gada 4.septembrī Jūrmalas pilsētas izpildkomiteja tikko uzcelto māju atsavināja. Tā paša gada decembrī māju ieskaitīja pilsētas dzīvojamā fondā, un Prohaninu ģimene kļuva par pašu celta nama īrniekiem.

Izpildkomitejas lēmumā bija uzskaitīti arī citi īpašnieka grēki: saimniecības ēka esot pārtaisīta par dzīvojamu, arī otrajā stāvā neapdzīvojamā telpa nelikumīgi pārtapsīta par dzīvojamu. Pārējūvju rezultātā projektā paredzēto 5 istabu vietā esot

Marina Odiņeca: «Es neceru, ka pēc īpašuma atgūšanas no mājas būs kādi ieņēmumi, jo viss te ir nolaiests.» Foto — Uldis Briedis, Diena

radušās 15. Redzot tādu skaitli, cilvēkam ar tā laika pilsonisko apziņu patiešām varēja likties, ka Prohanini ir blēži, spekulanti vai vēl kas ļaunāks, un tāpēc pelnījuši mājas konfiskāciju. Taču pat tagad, kad pašreizējie īrnieki patiešām nelikumīgi piedraujot mājas apkārtni ar būdām un būdelēm, bēniņus izbūvējuši vēl vienu istabu un tam pašam nelaimīgajam šķūnītim uzslējuši bēniņus, diez vai ir tik daudz telpu, cik «saskaitīja» izpildkomitejas darbinieki 1961.gadā. Tagadējā Jūrmalas pilsētas arhitektūras un plānošanas pārvalde atzinusi, ka Prohanina pārbūve un pārplānojums atbilda gan 60. gadu celtniecības normām, gan arī tagadējām.

Iespējams, ka pārbūves izpildkomitejā nevienu neuztrauku, ja nebūtu vasarnieku. 60. gados gandrīz visi jūrmalnieki vasarā telpas izīrēja vai varētu izbrīvēt vietu, kur nolikt vēl kādu gultu. Ar Prohanini izīrēja, taču viesu dēļ nepārceļas uz vistu kūti vai garāžu. Saimniecības ēkas Prohaninam bija tikpat pamatīgas kā māja, tāpēc telpas varēja pielāgot vasarnieku uzņemšanai.

Daļā jūrmalnieku peldvietus izmitināja, nekur neregistrēja un arī nodokļus nemaksāja. Prohans pieļāva vēl vienu kļūdu: par telpu izīrē-

šanu viņš noslēdza līgumus ar vasarnieku trestu. Varas iestādēm bija pārskatāms viņa bizness, un kāds, saskaitījis, cik līgumi pa vasaru noslēgti, nosprida, ka Prohanini raus baltu naudu un ka pienācis laiks mājas īpašnieku par to sodīt. Tā radās lēmums par mājas atsavināšanu.

Izpildvarai patika skaistas mājas

Tā bija visistākā vietējās varas patvaļa, jo īpašums tika atņemts administratīvā kārtā, bez tiesas sprieduma. Tāja laikā vajāja arī citus labu māju īpašniekus: kuru māju izpildkomiteja gribēja atņemt, tai arī «piesējas». Prohansinam par postu nams Pēterā ielā 9a izcēlās kāimīņu māju vidū gan ar izskatu, gan labiekārtojumu. Jūrmalas pilsētas domes nekustamā īpašuma nodaļas juriste Ilze Silāpētera Dienai paskaidroja, ka namīpašuma atsavināšanas brīdī spēkā bija dekrets par patvaļīgu celtniecību un tāja atsavināšana nebija paredzēta. Lēmums tika pieņemts, tūsi sagrozot faktiskos apstākļus, un jau pavasarim drīz pēc mājas konfiskācijas bija redzams, kā labad tas darīts: 1962.gadā vasarnieku tresta namu pārvalde piesūtīja vēstuli ar rīkojumu nodot divu istabu atslēgas uz visu sezonu izpildkomitejas darbiniekiem.

Šajā lietā arī tagad ir ieguvēji, tāpat kā toreiz, kad nams tika atņemts. Tie ir īrnieki. Pēc mājas atsavināšanas viņi sabūvējuši būdas visa aptīves gabala garumā, pārtaisījuši arī dzīvojamās mājas telpas. A.Prohanina mazmeita Marina Odiņeca ar

asarām acis stāstīja, cik skaisti un kārtīgi te bijis kādreiz. Ja Prohanina mantiniekiem neizdosies atgūt īpašumu, māju ar visām nelikumīgajām būvēm varēs privatizēt īrnieki. Par šādu īpašumu Jūrmalā, klusā ieliņā Dzintaros, ir vērts ciņties, un īrnieks Ivans Petraševičs to arī dara, rakstot sūdzības prokuratūrai par it kā nelikumīgo mājas denacionalizāciju.

Tiesu spriedis ierēdņi

Līdz pat savai nāvei A.Prohansin mēģināja atgūt netaisnīgi atņemto īpašumu, taču velti — ne tiesas, ne arī kompartijas centrālā komiteja, kur viņš griezās, negribēja palīdzēt. Tas arī saprotams, jo, kaut arī nākamie desmit gadi bija gaišāki nekā iepriekšējie, represīvais režīms joprojām bija nesaudzīgs pret tiem, kas nepiederēja pie šīs sistēmas virsotnēm, bet gribēja dzīvot tā, kā dzīvo cilvēki civilizētās zemēs. Kāpēc gan nevar atdot īpašumu Prohanina mantiniekiem tagad, kad Latvijai ir pašai sava galva un savs prāts, un likums ļauj atdot ne tikai 1940.gada nacionalizētos, bet arī vēlāk nelikumīgi atņemtos īpašumus? Kāpēc nevar vērst par labu acīm redzamo netaisnību, ja pat pēc Hruščova likumdošanas par tādām «pārkapumiem», kādi nosaukti Jūrmalas pilsētas izpildkomitejas lēmumā, māju atsavināt nevarēja?

Izrādās, ka I.Prohanina meitasa I.Ostapenko un mazmeitasa Marinas Odiņecas centieni atgūt tēva māju joprojām ir nulles vērti tāpēc, ka Ministru kabinetam atteicās atcelt

1962.gada LPSR MP lēmumu par namīpašuma Pēterā ielā 9a atsavināšanu. Ierēdņi neiedziļinājās šajā sarežģītajā lietā, neiepazīnās ar faktiskajiem apstākļiem un atzina izpildkomitejas safabricēto lietu par baltu patiesību. Birkava valdības ierēdņu lēmumu nespēja ietekmēt arī tas, ka 1992.gadā Jūrmalas pilsētas tiesa atzina atsavināšanu par nelikumīgu. Diemžēl Augstākās tiesas Civiltieslietu kolēģija atcēla tiesas spriedumu, jo saskaņā ar likumdošanu administratīvā kārtā nelikumīgi atsavinātus īpašumus jāatdod īpašniekiem nevis tiesas ceļā, bet administratīvā kārtā.

Jūrmalas pilsētas pašvaldība savu padarījuši: atjaunoja I.Ostapenko īpašuma tiesības un atcēla Jūrmalas pilsētas izpildkomitejas lēmumu par atsavināšanu. Diemžēl te pašvaldības kompetence beidzas. Lai pieņemtu lēmumu par denacionalizāciju, arī Ministru kabinetam jāatceļ padomju laika valdības lēmums. Nekustamā īpašuma nodaļas juriste I.Silāpētera teica, ka MK atteikums pašvaldībai bija pārsteigums, jo valde bija rūpīgi izpētījusi šo jautājumu un tai nebija ne mazāk šaubu, ka atsavināšana bija nelikumīga. Diemžēl atteikums neradīja pārlicību, ka tikpat pamatīgi šos materiālus būtu izpētījuši arī MK ierēdņi. — tas ir nemotivēts, tajā nav argumentu, ka pašvaldība kaut ko nepareizi sapratusi vai nav zinājusi.

Iespējams, ka tūr ir birokrātijas izpaušme, bet var būt, ka tā ir liecība, ka daļā sabiedrības joprojām nav mainījies attieksme pret Hruščova un viņa pēcteču voluntarājiem «likumiem» un to radītājam sekām. Kaut arī tā saukto bezstrādnieku īpašumu vairs neuzskata par atsavināšanas motīvu un arī citas pašvaldības līdzīgi Jūrmalas pilsētas valdēi atceļ nelikumīgos administratīvos lēmumus, notikums ar Prohaninu ģimenes īpašumu liecina, ka tālu no padomju laika taisnības un likumības izpratnes neesam tikuši. Īrnieka Petraševiča pretenzijas uz dzīvokli atsavinātājam namā uzklauza dzirdīgas ausis, turpretim mantiniekiem, lai panāktu nelikumīga lēmuma atcelšanu, vēl jāpieņēma, ka viņi neko nav noziegušies.

Soreiz likumdevējs pašāvis kāju mantiniekiem priekšā: ja lietu izskatītu tiesa, A.Prohanina meitai un mazmeitai būtu lielākas iespējas pierādīt savu taisnību un lielākas izredzes uz labvēlīgu iznākumu, jo tiesa izvērtē visus apstākļus, izpēta visus dokumentus un uzklauza cilvēkus. Kāds cerību starpiņš ir arī tagad, jo valdība ir mainījies, mainījies arī attieksme pret padomju varas pārnodarījumiem? ♦

LAINBANKAS LIETA

Galvojumi RBS kredītam — Volodko fantāzija?

Anita Smoļenska

Tikko *Lainbankas* prezidents Vilis Dambiņš bija ticis ārā no cieta, kad daudziem par pārsteigumu ar pārmetumiem V.Dambiņam un Valtam Vīgantam klajā nāca Vācijas—Latvijas banka. Tā paziņoja, ka *Lainbanka* it kā galvojuši Vācijas—Latvijas bankas kredītu firmai *RBS*, un vēlāk to noliedza. Pirms divām nedēļām saimnieciskā tiesa pieņēma lēmumu šā kredīta piedziņu vēstulē pret *RBS* un otru kredīta galvotāju — akciju sabiedrību *Rigas kuģu remonta rūpnīca*. Tūlīt pēc tiesas noskaidrojās, ka a/s *Rigas kuģu remonta rūpnīca* nemaz nav, bet tāda paša nosaukuma valsts uzņēmuma direktors Sergejs Goļicins paziņoja, ka viņa vadītā rūpnīca kredīta galvojumu *RBS* nav izsniegusi.

RBS kredīta galvojumu neatzist Rigas kuģu remonta rūpnīca

S.Goļicins saka, ka par šādu galvojumu uzzinājis no publikācijas *Dienā*, kur bija atspoguļots saimnieciskās tiesas lēmums kredītu piedziņai no *RBS* un a/s *Rigas kuģu remonta rūpnīca*, un pēc šīs ziņas izlasīšanas viņš devies uz saimniecisko tiesu. Tiesas sēdē a/s *Rigas kuģu remonta rūpnīca* pārstāvja nebija. *Dienai* S.Goļicins apgalvoja, ka pavēsti ierasties uz tiesas sēdi viņš neesot sapēmis. Tiesa, aplūkojot galvojuma dokumentu, viņš konstatēja, ka to izsniegusi akciju sabiedrība *Rigas kuģu remonta rūpnīca*, kādas nemaz nav (par to viņš pārliecinājies arī Uzņēmumu reģistrā). Galvojumu gan it kā parakstījis S.Goļicins, taču viņa oriģinālais paraksts manāmi atšķīroties no tā paraksta, kas ir uz galvojuma dokumenta. Ari valsts uzņēmuma zīmogs atšķīroties no uzspiestā zīmoga uz galvojuma. To *Dienai* apliecināja arī tiesnese Ausma Kalvāne.

S.Goļicins pastāstīja, ka *RBS* vadītājs Harijs Volodko pērnā gada pavasarī viņam lūdzis kredīta galvojumu, taču šāda vienošanās nav panākta. Turklāt valsts uzņēmums kredīta galvojumu izsniegt tik vienkārši nevar — tam vajadzīgs valdības iestāžu akcepti.

Neatzist arī Lainbanka

Diena jau rakstīja, ka Vācijas—Latvijas banka 0,5 miljonu ASV dolāru kredītu *RBS* izsniedza pērnā gada 23.martā. Bankas pārstāvis juridiskā biroja *Heidelberg* vadītājs Arnis Nicgalis savulaik *Dienai* teica, ka vēlāk noslēgts vēl viens kredītlīgums, tādējādi *RBS* pamatparāda summa Vācijas—Latvijas bankai ir 0,7 miljoni dolāru, bet kopā ar aizdevuma procentiem un soda nau-

jumu izsniedzot, *Lainbanka* plānoja vēlāk to noliegt. *Lainbankas* jurists Rinalds Bušs *Dienai* pastāstīja, ka pēc tam, kad Vācijas—Latvijas banka iesniegusi prasību saimnieciskajā tiesā pret *Lainbanku* kā līdzatbildētāju, *Lainbanka* LR prokuratūrai nosūtījusi vēstuli, kur informē par fiktīvo kredīta galvojumu un lūdz ņemt šo lietu savā kontrolē. Starp citu, vēstule prokuratūrai nosūtīta 3.februārī — dienā, kad aizturēja V.Dambiņu un V.Vīgantu.

Kāpēc neizskata prasību pret Lainbanku

Vācijas—Latvijas banka saimnieciskajā tiesā bija iesniegusi prasību pret visiem trim uzņēmumiem, taču tiesas sēdē prasība pret *Lainbanku* netika uzstāta. Kāpēc ne, to abas puses traktē dažādi. Pēc saimnieciskās tiesas A.Nicgalis *Dienai* reportieriem teica, ka viņš lūdzis apstūrēt prasības izskatīšanu pret *Lainbanku*, lai nenovicinātu kredīta piedziņu no abiem pārējiem atbildētājiem. Viņš arī sacīja, ka Vācijas—Latvijas banka patur tiesības tiesā iesniegt jaunu prasību par aizdevumu piedziņu no *Lainbankas*. Pēc A.Nicgaļa domām, šā galvojuma jautājums izšķīrsies krimināllietas izskatīšanā. Savukārt R.Bušs bija sašutis par šo A.Nicgaļa *Dienai* sacīto, tādēļ ka tiesai nemaz nebija iespējas prasību pret *Lainbanku* izskatīt, jo prasītājs nav varējis uzrādīt nekādus dokumentus (pat galvojuma kopiju ne) un *Lainbanka* tieši vēlējusies, lai lietu noskaidro uzreiz.

Tiesnese A.Kalvāne sacīja, ka arī attiecībā pret Rigas kuģu remonta rūpnīcas galvojumu tiesas rīcībā ir vienīgi galvojuma kopija. Tā kā tiesas sēdē par šā galvojuma eksistenci šaubu nebija, oriģinālo tiesnesi nav prasījuši. Kad pēc S.Goļicina paziņojuma, ka Rigas kuģu remonta rūpnīca galvojumu nav devusi, *Diena* griezās pie A.Nicgaļa, viņam par Rigas kuģu remonta rūpnīcas liegšanas nekas vēl nebija zināms. Telefonsarunā *Dienai* juridiskā biroja *Heidelberg* vadītājs teica, ka viņam ir galvojuma oriģināls. Detalizētāku Vācijas—Latvijas bankas viedokli par šo galvojumu *Dienai* noskaidrot neizdevās, jo A.Nicgalis no sarunas izvairījās.

Galvojuma oriģināla divainais ceļš

Vācijas—Latvijas bankas un *Lainbankas* pārstāvji par šaubīgo galvojumu izsakās galēji pretēji, vieni mistisks ir arī dokumenta oriģināla ceļš. A.Nicgalis februārī intervijā *Dienai* teica, ka pēc tam, kad H.Volodko atnesis *Lainbankas* galvojumu, Vācijas—Latvijas bankas darbinieki bijuši *Lainbankā* pārliecināti, vai tas tiešām izsniegts, un šādu apliecinājumu saņēmuši. Savukārt *Lainbankas* darbinieki *Dienai* to noliedza.

Pagājušā gada vasarā Vācijas—Latvijas banka uzskatīja, ka *Lainbankas* šaubīgā finansu stāvokļa dēļ tas galvojums nav drošs, tādēļ sūtījis H.Volodko meklēt citu galvotāju. Viņam arī atdots galvojuma oriģināls. Vēlāk H.Volodko Vācijas—Latvijas bankai apgalvojis, ka dokumentu draudzīgi atdevis *Lainbankai*, lai tā varētu uzlabot savu finansu situāciju. *Lainbankas* pārstāvji sarunā ar *Dienu* teica, ka tas būtu visnotaļ absurdi, ja banka cita galvotāja meklēšanai H.Volodko atdotu galvojuma oriģinālu. Turklāt, ja *Lainbanka* galvojumu patiešām būtu izsniegusi, būtu otrs oriģināls, kas noteikti būtu reģistrēts *Lainbankā*. Citādi iznāk, ka, jau galvo-

Rīgas 1.ģimnāzijas absolventu un draugu biedrība aicina uz gadskārtējo sanākumi 8.aprīlī plkst. 11.00 skolas aulā Raiņa bulvārī 8. Reģistrācija no plkst. 10.00

KĀ UN KUR PAVADĪSIM ATVAĻINĀJUMU? GODĀTIE CEĻOTMĪĻI! Gaidām jūs Latvijas Tūrisma ceļojumu biržā — no 1995.gada 22. līdz 23.aprīlim, Rigas Biržas zālē, Doma laukumā 6. Darba laiks no plkst. 10 līdz 18.

DROŠAS IR TIKAI VIENKĀRŠAS LIETAS 99 JAUNĀ CENA (Latos) 130 AR 5. APRĪLI BŪSIM TUVAĀK JŪMIS - JAUNĀJĀ ABONĒŠANAS DAĻĀ BRĪVĪBAS 75, T. 299900 Rīga, Krīvu iela 4, tālr. 551181 telia

LA GEAR SPORTA APAVI ATLAIDE LĪDZ 50% new lights jauna gaisma RĪGA, FIRMAS VEIKALS L.A.GEAR, ANTONIJAS IELA 13, TĀLR. 331519 DAUGAVPILS, VEIKALS L.A.GEAR, MIHOELSA IELA 43, TĀLR. 23 561

SAULES BANKA konkursa kārtībā aicina darbā GRĀMATVEDI • kvalifikācija bankas galvenā grāmatveža vietnieka līmenī • vismaz 5 gadu darba pieredze grāmatveža amatā JURISTU • augsta kvalifikācija • specializācija starptautisko tiesību jomā DĪLERA PALĪGU • ekonomiskā vai biznesa izglītība Kandidātiem garantēta pilnīga konfidencialitāte. CV un fotogrāfiju nosūtīt pa pastu (ar norādi "SB") vai ierodieties personīgi Rīgas Menedžeru Skolā līdz 15.aprīlim Adrese: Elizabetes iela 45/47, Rīga LV-1010, tālr. 331813 Pieņemšanas laiks: otrdien 10.00 - 14.00 ceturtdien 14.00 - 18.00

LIETĀM, KAS IR AP JŪMS IKDIENĀ, JĀBŪT AKTUĀLĀM NE TIKAI ŠODIEN, BET ARĪ RĪT! SKANDINĀVU MĒBELES UN LAMPAS • Birojiem • Restorāniem • Bankām • Viesnīcām • Veikaliem • Mājām Projektējumi funkcionālo plānojumu, piegādājām un uzstādām. Vesetas iela 9, Rīga, LV 1013. Tālr. 379305, 374950. Fakss 374950. COPPA LIMITED

A&A OFISA MĒBELES MĒBELES de LUXE SALONVEIKALS: RĪGA, AVOTU 4 t. 217883, 281864

FIRMA TĒMA PIEDĀVĀ VEIKALIEM UN UZŅĒMUMIEM REALIZĀCIJAI: • Srijus, Philips un Varta baterijas, • plaša pielietojuma liptentes (iesaiņošanas, krāsotāju, divpusīgās paklāju, elektrīku, santehnikas), • firmas Severin sadzīves elektrotehniku (kafijas automātus, fēnus, gludekļus, mikserus, loku šķēres u.c.), • firmas Sonnenschein speciālas akumulatoru baterijas (signalizācijas sistēmām, sakaru u.c. sistēmu rezerves elektroapgādei, elektrokaru elektroapgādei). Tuvāka informācija pa tālr. 295563.

VJU LARELINI RIKO
 Lieldienu pirmsvētku izpārdošanu
 LINU AUDUMIEM UN IZSTRĀDĀJUMIEM.
CENAS PAZEMINĀTAS PAR 15-25 %.
 MŪSU ADRESE: JELGAVA, LAPSKALNA IELA 18. TĀLR. 23570.

4PA Privatizācijas aģentūra
 K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887, Latvija. Tālr.: 332082, Fakss: 1-7830363

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRAS VALDE PAZIŅO, KA **1995.GADA 6.MAIJĀ PLKST.13.00 SALDŪ, AVOTU IELĀ 12, PILSĒTAS VALDES AKTU ZĀLĒ NOTIKS PRIVATIZĒJAMĀS SALDUS NAFTAS BĀZES AKCIONĀRU PILNSAPULCE.**

Darba kārtība:
 1. Akciju sabiedrības statūtu apstiprināšana;
 2. Akciju sabiedrības pārvaldes un kontroles institūciju ieviešana;
 3. Jautājumi, kas saistīti ar akciju sabiedrības darbības uzsākšanu.

Akcionāru reģistrācija notiks 1995.gada 5.maijā no plkst. 10.00 līdz 17.00 un 6.maijā no plkst. 9.00 līdz 11.00, Saldū, Avotu ielā 12, pilsētas valdes aktu zālē.

Reģistrēties jāuzrāda:
Fiziskām personām:
 • ar zīmoga nospiedumu apliecināts personas dokuments (ar fotoattēlu), kurā norādīts akcionāra vārds, uzvārds un personas kods. Ja akcionāru pārstāv viņa pilnvarota persona, tai jāuzrāda notariāli apliecināta pilnvara pārstāvēt akcionāru pilnsapulcē (lauku rajonos pilnvara var būt apliecināta pagasta pašvaldībā), kā arī ar zīmoga nospiedumu apliecināts personas dokuments (ar fotoattēlu), kurā norādīts pilnvarotās personas vārds, uzvārds un personas kods.

Juridiskām personām:
 • saskaņā ar juridiskās personas statūtiem izdota pilnvara pārstāvēt juridisko personu akcionāru pilnsapulcē;
 • ar zīmoga nospiedumu apliecināts personas dokuments (ar fotoattēlu), kurā norādīts pilnvarotās personas vārds, uzvārds un personas kods.

Personām, kuras parakstījušas uz akcijām publiskajā piedāvājumā, reģistrēties jāuzrāda arī izziņa par apmaksātajām akcijām. **Minēto izziņu, sākot ar 1995.gada 17.aprīli, var saņemt tajās banku nodalās, kurās šīs personas ir parakstījušas uz akcijām.**

Iepazīties ar akciju sabiedrības statūtu projektu akcionāri var sākot ar 1995.gada 17.aprīli pie Saldus naftas bāzes direktora sekretāres Saldus pagasta "Torņos", Saldus rajonā.

Aicinām apmeklēt starptautisko izstādi
PRECES ATPŪTĀI,
TŪRISMAM UN SPORTAM '95
 Rīgas Sporta manēžā, Maskavas ielā 160
13. - 16.04.1995.

SPORTA APĢĒRBI UN APAVI
 SPORTA INVENTĀRS
 MOTORKUĢI
 ŪDENSMOTOCIKLI
 LAIVAS
 ŪDENSSPORTA INVENTĀRS UN APĢĒRBI
 PRECES CEĻOJUMIEM UN ATPŪTĀI
 SPORTA KLŪBI
 VESELĪBAS UN ATPŪTAS KOMPLEKSI
 KULTŪRAS UN SPORTA PROGRAMMAS

IZSTĀŽU SABIEDRĪBA "BT 1", tālr. uzziņām: 529918

Sākot ar 6. aprīli *Liieldienu atlaide*
77%
Baltkom Plus
 052

Tirdzniecības vieta - Brīvības 54 (Aviokases)

4PA Privatizācijas aģentūra
 K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887, Latvija. Tālr.: 332082, Fakss: 1-7830363

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRAS VALDE PAZIŅO, KA **Š.G. 3. APRĪLĪ TIEK UZSĀKTA PIRMĀ PARAKSTĪŠANĀS KĀRTA UZ VALSTS UZŅĒMUMA "TIPOGRĀFIJA "ROTA" OBJEKTA NR.1 (1.CEHS - BLAUMAŅA IELĀ 38/40, RĪGĀ) AKCIJĀM UZŅĒMUMA DARBINIEKIEM UN PENSIONĀRIEM.**

Parakstīšanās notiks līdz š.g. 14.aprīlim Rīgā, Blaumaņa ielā 38/40, 3.kabineta (1.stāva - Kadru daļa).

Ar uzņēmuma privatizācijas noteikumiem var iepazīties Privatizācijas aģentūrā Rīgā, K. Valdemāra ielā 31, 2.stāvā darba dienās no plkst. 10.00 līdz 12.00 un no plkst. 13.00 līdz 16.00. Tālr. 321112.

4PA Privatizācijas aģentūra
 K. Valdemāra iela 31, Rīga, LV-1887, Latvija. Tālr.: 332082, Fakss: 1-7830363

PRIVATIZĀCIJAS AĢENTŪRAS VALDE PAZIŅO, KA **1995.GADA 6.MAIJĀ PLKST.12.00 RĪGĀ, ZIEMEĻBLĀZMAS IELĀ 36, KULTŪRAS PILI "ZIEMEĻBLĀZMA" NOTIKS PRIVATIZĒJAMĀ RĪGAS ZIVJU KONSERVU KOMBINĀTA "KAJIJA" AKCIONĀRU PILNSAPULCE.**

Darba kārtība:
 1. Akciju sabiedrības statūtu apstiprināšana;
 2. Akciju sabiedrības pārvaldes un kontroles institūciju ieviešana;
 3. Jautājumi, kas saistīti ar akciju sabiedrības darbības uzsākšanu.

Akcionāru reģistrācija notiks 1995.gada 5.maijā no plkst. 10.00 līdz 17.00 un 6.maijā no plkst. 9.00 līdz 11.00, Ziemeļblāzmas ielā 36, kultūras pili "Ziemeļblāzma".

Reģistrēties jāuzrāda:
Fiziskām personām:
 • ar zīmoga nospiedumu apliecināts personas dokuments (ar fotoattēlu), kurā norādīts akcionāra vārds, uzvārds un personas kods. Ja akcionāru pārstāv viņa pilnvarota persona, tai jāuzrāda notariāli apliecināta pilnvara pārstāvēt akcionāru pilnsapulcē (lauku rajonos pilnvara var būt apliecināta pagasta pašvaldībā), kā arī ar zīmoga nospiedumu apliecināts personas dokuments (ar fotoattēlu), kurā norādīts pilnvarotās personas vārds, uzvārds un personas kods.

Juridiskām personām:
 • saskaņā ar juridiskās personas statūtiem izdota pilnvara pārstāvēt juridisko personu akcionāru pilnsapulcē;
 • ar zīmoga nospiedumu apliecināts personas dokuments (ar fotoattēlu), kurā norādīts pilnvarotās personas vārds, uzvārds un personas kods.

Personām, kuras parakstījušas uz akcijām publiskajā piedāvājumā, reģistrēties jāuzrāda arī izziņa par apmaksātajām akcijām. **Minēto izziņu, sākot ar 1995.gada 17.aprīli, var saņemt tajās banku nodalās, kurās šīs personas ir parakstījušas uz akcijām.**

Iepazīties ar akciju sabiedrības statūtu projektu akcionāri var sākot ar 1995.gada 17.aprīli pie Rīgas zivju konservu kombināta "Kaija" direktora sekretāres Atlantijas ielā 15, Rīgā.

A/s JELGAVAS CUKURFABRIKA
 pārdod pūdercukuru par Ls 0,39 par 1 kg. Minimālā partija 50 kg. Pasūtīt pa tālr. 21329.

Apģērbi un rotalietas **BĒRNIEM** vairumā.
 Rīgā, Nometņu ielā 49. Tālr. 615544.

RIAIR RIGA AIRLINES

SAKARĀ AR DARBA APJOMA PALIELINĀŠANOS AVIOKOMPĀNIJA RĪGAS GAISA LĪNIJAS AICINA DARBĀ:

- grāmatvežus,
- stjuartes(us),
- pasažieru servisa dienesta darbiniekus,
- pasažieru biļešu pārdevējas.

Nepieciešamas angļu sarunvalodas zināšanas. Pieteikties pa tālr. 424283 līdz š.g. 13.aprīlim.

ROYAL CASINO

BĀRS UN RESTORĀNS
 12.00 - 06.00 Tel.: 212348

IZVĒLE, KAS PĀRLIECINA
CASINO 12.00 - 06.00
 VIESNĪCA "LATVIJA"

ILBS LATVIJAS BŪVINĒJERU SAVIENĪBAS BŪVZINIS

AUGSTI KVALIFICĒTI SPECIĀLISTI VEIC:

- ēku novērtēšanu - kredītu garantijai, ieguldīšanai uzņēmumā, īpašuma tiesību noteikšanai un citām vajadzībām (ar pamatotu aprēķinu)
- jaunbūvju un rekonstrukcijas projektu izstrādāšanu,
- ēku tehniskā stāvokļa apsekošanu (nosaka arī avārijas stāvokli),
- projektu ekspertīzi,
- celtniecības pasūtītājiem - darbu izpildītāju konkursu organizēšanu,
- konsultācijas celtniecības jautājumos.

Pasūtījumus pieņem Rīgā, Grēcinieku ielā 22/24, 406.istabā, no plkst. 9 līdz 13. Tālr. 228795.

PULKSTENI BĪŽŪTĒRIJA PARFIMĒRIJA RADIOTEHNIKA SAULEBRILLES

VAIRUMTIRDZNICĪBA

RĪGA, Hanzas ielā 14a, tālr. 331695. SIA "HALIS"

KULTŪRA

Eduarda Rozenštrauha leģenda dzīvo

Anita Danosa, speciāli Dienai

Šovakar Rīgas Latviešu biedrības namā notiek Eduarda Rozenštrauha piemiņai veltīts koncerts. Koncerta nosaukumā izmantota rinda no Rūtas Skujiņas dzejoļa populārajai dziesmai *Jasmin baltais, mana mūža lāsts*.

Kopīgām darbām vienojušies domubiedri — tie, kam mīļš Eduarda Rozenštrauha komponētās melodijas, kam tuva liriskā un reizēm smeldzīgā Austras Skujiņas, Aleksandra Čaka, Rūtas Skujiņas un Jāņa Grota dzeja. Idejas iniciators dziedātāja Indra Lintiņa aicinājusi sev talkā Andri Skuju, kura samtainais balss tembrs šķiet kā radīts daudzū Rozenštrauha dziesmu noskanai. Aivara Šica virtuozā akordeona spēle uzbur gan nebēdīgu liksmību, gan skumju grēkstūdi.

Kā visu uzvedumu saistošs pavēdiens caurvijas režisora Kārļa Pamšes un aktiera Kārļa Sebra uzburtie atmiņu stāsti par jaunības gadu kopīgām gaitām ar Eduardu, par vienas otras dziesmas tapšanas brīdi K. Sebra leģendārajā pagrabā dzīvoklī, kur radošā bohēmā tikās tā laika mākslinieki — mūziķi, dzejnieki.

Koncerta apmeklētājus gaida arī jaunatklāsmes: daudzas piemirstas vai publiski neatskaņotas dziesmas. Jaukas ir bērnu dziesmiņas, ko savulaik E. Rozenštraus komponējis leļļu teātrim. Koncertā organiski iekļaujas arī Māras Kokinas vadītās deju kopas priekšnesumi un balet-

Eduarda Rozenštrauha piemiņas koncertā atmiņas stāstīs Kārlis Pamše un Kārlis Sebris. Foto — Vilis Actiņš, Elpa

dejojtāju Maijas Ārneses un Māra Lintiņa dejotais valsis. Uz šovakar koncertu vairs nevienu aicināt nevaram, jo biļetes bija pārdotas jau aīšu parādīšanās dienā. Cerams, ka Rīgas Latviešu biedrības nama ļaudis atvēlēs savas telpas kādam papildkoncertam.♦

Dona Huana un Fausta tikšanās uz Skatuves

Dainis Zvejnieks, speciāli Dienai

Nekļūsimies, ja Grabi uzskatīsim par drosmīgu, atraktīvu un paradoksalu autoru, jo viņš lūgā ir savienojis divus pretmetus — Donu Huanu un Faustu. Tie ir leģendāri tēli, kas dažādos laikos ir saistījuši daudz rakstnieku prātus, arī Mārlovu, Gēti, Lesingu, Moljēru, Puškinu u.c. Vācu romantisma pēdējā perioda rakstnieks ar jurista izglītību K.D. Grabe nodod viņus skatītāju tiesai kā divus pretmetus, kas abi tiecas pēc donnas Annas

7.aprīlī plkst.18.30 un 8.aprīlī plkst.17 neatkarīgajā studijteātrī *Skatuve* pirmizrāde — Kristiāna Dītriha Grabes traģēdijas *Dons Huans un Fausts* pirmiestudējums

Eižvertiņa uzsvērs, ka viņai nav būtiski tie ideoloģiskie plaukti, kādos savulaik ir ievietota šī Grabes luga, saskatot tajā vācu tautas traģēdiju — totalitārismu. Saturs piedāvā milzīgas interpretācijas iespējas, kurās režisori saista cilvēka jūtu un prāta izpausmes saasinātās situācijās.

Lomās: Dons Huans — Vīgo Roga, Fausts — Jānis Paukštelis, donna Anna — Indra Roga, Gubernators — Dainis Bērziņš, Bruņnieks — Normunds Bērzs, Lepo-

Vieni no Jomas ielas logiem...

Uldis Rudaks

tie, aiz kuriem Jūrmalā atrodas galerija *Fēnikss*. Šomēnes trīs jaunas romantiskas sievietes — mākslinieces Inese Gūtmane, Inta Vitolīna un Maija Brašmane — tur izstādījušas savus darbus un devušas izstādei nosaukumu *Logi*.

Inese Gūtmane, kas ļoti gribētu reiz sastapties ar Lohnesa ezeru Nesijū, Ēģipti, Spāniju, Parīzi un Venēciju, piedāvā apskatei savas gleznas. Ineses skolotāja gleznošanā ir Ieva Iltnere. Mīļākā tēma — adivis. Viņai tuvs ķīniešu filozofijas viriškās un sievišķās enerģijas *in un jan* simbols. Maija Brašmane ir draugos ar lietišķo grafiku un plakātu. Maijai aiz muguras jau 36 izstādes, no kurām

piecas — personalizādes. Dažādos plakātu konkursos viņa saņēmusi prēmijas. Šoreiz Maija izstādījusi savus zīmējumus eļļas pastelis, kuros viņas izteiksmes līdzeklis ir cilvēka ķermeņa. Inta Vitolīna kļuva pazīstama kā fotomodele un manekene pēc 1988.gada «miskonkursā». Iespējams, ka piejūras pilsētas izvēle izstādei ir tieši viņas nopelns, jo viņa nākusi no citas jūras vēju apdzīvotas pilsētas — Liepājas un uzskata, ka tieši no turienes nāk visi radošākie, interesantākie un aktīvākie cilvēki. *Fēniksā* var iepazīties ar Intas grafiskām, kas par autori un viņas izjūtām stāsta simbolu valodā.♦

Viena no Intas Vitolīnas grafikām

ATPŪTA

Krustvārdu mikla

Sastādījis Pauls Brīvība

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11			10				12	
14			13				16	
			15					
18		19					21	
22					23			
24				25	26			
27	28	29				30	31	32
33						34		
36						37		
39						40		

APDROŠINĀŠANAS AKCIJU SABIEDRĪBA **DUKATS**

JAUNAIS BIROJS SMILŠU IELĀ 18. TĀLR.: 228007, 228779.

26. Ostas pilsēta Skotijā. 29. Zinātniski piemēri. 33. Mērvienības vērtējuma izteikšanai skaitļos. 34. Saskaņošanās, savienošanās, salaiduma vieta. 35. Latviešu sportists — šāvējs, trīskārtējs pasaules čempions (dz.1940.g.). 36. Krustvārdu dzimtas krāšņumaugi. 37. ASV stats. 38. Grēkstūde. 39. Ziedkopas. 40. Olivu dzimtas krāšņumkrūmi.

Vakardienas krustvārdu miklas atmiņejums

Vertikāli. 1. Konditorejas izstrādājums. 2. Zubiņu dzimtas dziedātājs. 3. Latviešu autoru darbu tulkojumi. 4. Lielas materiālas vērtības. 5. Valsts Āfrika. 7. Kaulu attīstības traucējumi. 8. Jānogu ģints ogulāji. 9. Latviešu gleznotājs (1887—1975). 15. Primitīvas konstrukcijas celtnes. 16. Nervu sistēmas centrālā daļa. 18. Augu valsts. 19. Kazokādas apavi. 20. Sievietes vārds (februārī). 21. Vidusāzijas tautu dzejnieks improvizētājs. 25. Moljēra komēdija. 26. Bīdīds, krāpnieks. 27. Persona R. Blaumaņa komēdijā *Škroderdie-*

nas *Simačos*. 28. Pļaušu apvalks. 29. Eforbiju dzimtas kaučukaugs. 30. Pilsēta Abavas krastos. 31. Seismiski jūras viļņi. 32. Trauki gāzes glabāšanai.♦

8 GAMBĪJA T R KANTON S
 M A U RĀLVĀ K R M
 B O L E R O U O A R N I K A
 U O A K U R A T E R S E N
 S E N E E E A K A K L I
 S I K A R A P N A U D A S
 I G S S K A L O B S E K
 G R I P A N E E M I A R I
 U E V I K S N A S A U
 A Z U R S S U N T U L K S
 I T S T U M D I T E A
 B V E L T E S T A U R S A
 A K I S I A O U S T I A T
 R U G U N S Z I M E R E
 K V A R T A T E A R D O S I
 S K I T R I N I T P S
 A T M A K S I A E U S O F I S M S

